

ชื่อโครงการ   การจัดการโฮมสเตย์แบบมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น
Homestay management through community participation

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2551   จำนวนเงิน 300,000 บาท

ระยะเวลาทำวิจัย   ตั้งแต่ กันยายน พ.ศ. 2551 ถึง สิงหาคม 2553

หน่วยงานและผู้ดำเนินการวิจัย

1. นางสาวฤดีกร เศษชัย
โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรม
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
โทร.053-776057 , 089-8536207
2. นางสาวเนียง อินทรพรหมมา
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแซว
โทร. 053-181241, 087-5793450
3. นางสาวสุกฤดา ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม
โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรม
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
โทร.053-7760166, 084-6116172

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการโฮมสเตย์ของชุมชนท้องถิ่นในเขตตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พัฒนาการจัดการโฮมสเตย์โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อประเมินผลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมโดยใช้การอบรม การศึกษาดูงาน การทดลองฝึกปฏิบัติ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประเมินภายในชุมชน และประเมินจากหน่วยงานภายนอก พบว่าการมีส่วนร่วมด้านการจัดการโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านท่าขันทอง ประกอบด้วย การร่วมรับรู้ การร่วมคิดและร่วมศึกษาเรียนรู้ การร่วมรับรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน การร่วมพัฒนารูปแบบของการบริการ การร่วมกันจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับชุมชนและนักท่องเที่ยว การร่วมประเมินผลการพัฒนา โดยสมาชิกโฮมสเตย์ทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเท่าเทียมทุกขั้นตอน มีแนวทางในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ที่เหมาะสมกับชุมชนของตนตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยทั้ง 7 ด้าน และได้พัฒนาการจัดการโฮมสเตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคม ของชุมชน ใช้ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความรอบรู้เพื่อพัฒนาภูมิปัญญาที่มี อยู่ไปสู่การบริการแบบใหม่ จนได้รับการรับรองเป็นหมู่บ้านมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการโฮมสเตย์พบว่า ชุมชนได้พัฒนาตนเองเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีการจัดการความรู้ และเป็นชุมชนเข้มแข็งผ่านกระบวนการพัฒนา และพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการโฮมสเตย์ในระดับมาก

Abstract

This participatory action research aims to involve communities in home-stay service management for their sufficiency economy. Ban Thakanthong in Tambon Bansaew, Chiangsaen District of Chiangrai, is selected as a study case. Participation in workshops, trainings, and study tours make villagers recognize the necessity of the home-stay service management. They develop a joint service format and guidelines for villagers and tourists which are externally evaluated as conforming to the Tourism Development Ministry's home-stay standards. The sufficiency economy is proved as useful tool for villagers in balancing the economic with social impacts, and designing the service format that is congruent to their local conditions. The participatory approach provides villagers with opportunities for self-development, and knowledge management.